

Ühistu omanik on ühistu liige

www.emu.ee
Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences
Majandus- ja sotsiaalinstituut
Institute of Economics and Social Sciences

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Ühistu omanik on ühistu liige

Ühistu liikmeks olemise olemus

Vahur Tõnissoo
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja
juhatuse liige

26. september 2018

Kogemus

- 1982-1987 – EPA põllumajanduse mehhaniseerimise eriala
- 1987-1995 – Kehtna Näidissovhoostehnikum masinaõpetaja
- 1995-2011 – DeLaval AS tegevjuht
- 2011-2014 – Farm In juhataja
- 2015-2017 – EPK juhatuse esimees
- 2017 juuni – EPKK juhatuse liige

Ajalugu

- Mis on ajaloo õppimise mõtte?
- **Arendada otsustusvõimet**
- Saada kogemusi
- Mis on hea?
- Mis on halb?

Marju Lepajõe

Ühistegevuse uurimine

Kõik, millest ühistegevus sõltub?

Et ühistegevus tekiks peab tegelema sellega

Mis ühistegevusest sõltub? Mida meil vaja on?

Argumentatsioon, et ühistegevusega üldse tegeleda

- Vaatepunktid selle nägemiseks. Mida rohkem vaatepunkte, seda selgem pilt, et midagi näha.
- Koosseis. Millest koosneb, igast vaatepunktist?
- Struktuur. Kuidas osad üksteise suhtes paiknevad?
- Genees. Kuidas tekkis?
- Dünaamika. Kuidas funktsioneerib, muutub ja areneb?

Ülo Vooglaid

Informeeritus, haritus, kogemus

- Et leida ülesse **kõik**, millest asi **sõltub**, pead olema haritud informeeritud ja kogunud.
- Kui ei ole **informeeritud**, siis ei tea **kas on korras või ei ole**.
- **Terviku tabamine** on **harituse** küsimus. Tohman ei näe tervikut ja tegeleb vaid juppidega.
- **Kogemusega** kaasneb **ettenägemise** ja **äratundmise** võime. Ilma kogemuseta pole haridusel ja informeeritusel väärtust.
- **Väärtuseks** on nende **kolme ühtsus**.

Ühistu liikmeks olemise olemus

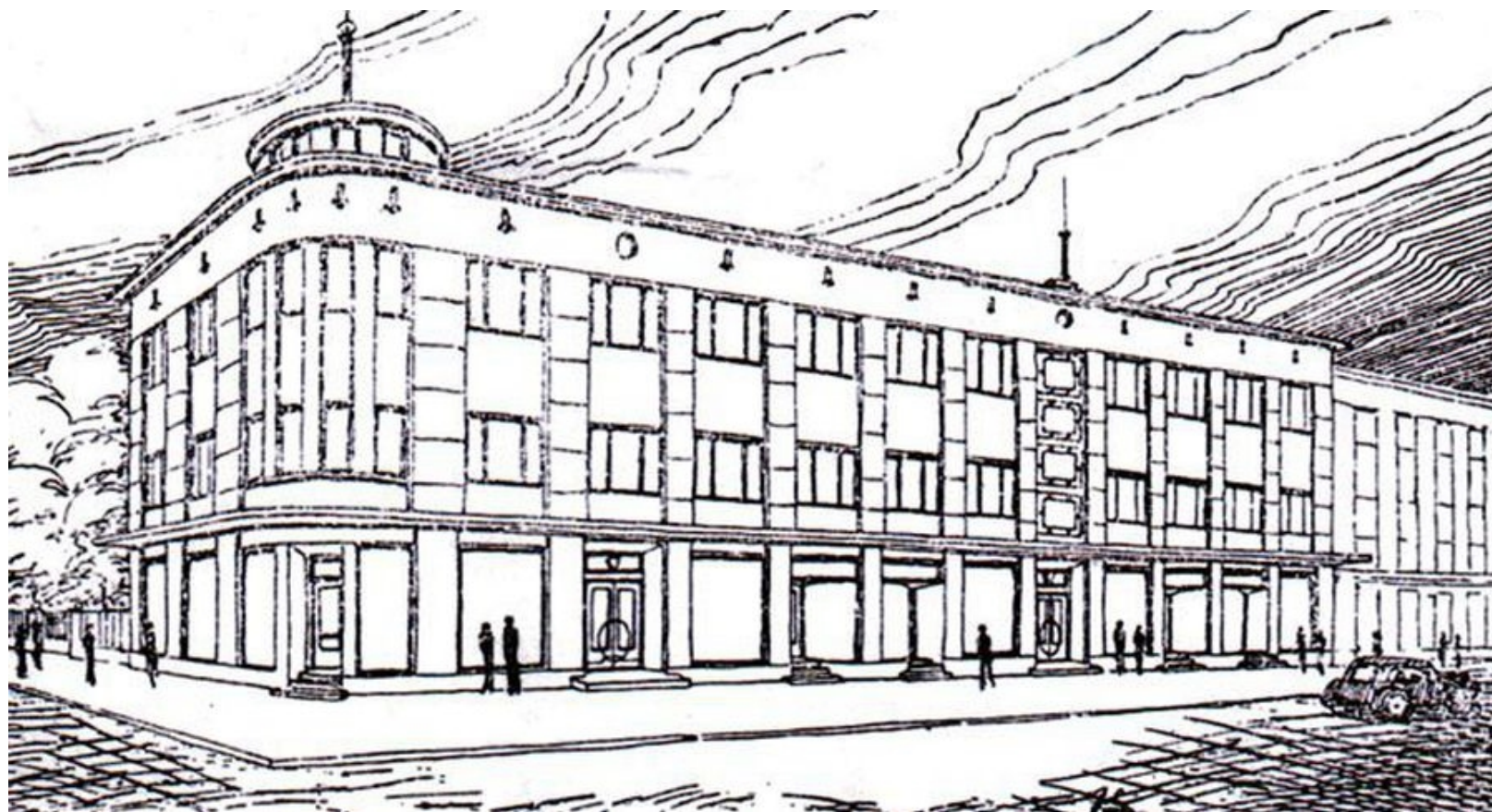

Liikme olemus

loomus, iseloom, tuum

ÕS

Pärnumaa Põllumeeste Ühispank

Pärnumaa Põllumeeste Ühispank

Ühistegevuse põhimõtted

1. Vabatahtlik ja avatud liikmeskond
2. Demokraatlik juhtimine ja kontroll
3. Liikmete majanduslik osalus
4. Iseseisvus ja sõltumatus
5. Haridus, koolitus, teave

EMÜ uuring 2013

“Ühistegevus Eesti põllumajandussektoris”

Ühistegevuse väärtused

1. Omaabi
2. Liikmete isiklik vastutus
3. Liikmete võim
4. Võrdõiguslikkus
5. Õiglus ja solidaarsus hüvede jaotamisel

EMÜ uuring 2013

“Ühistegevus Eesti põllumajandussektoris”

Põllumeeste ühistu KEVILI põhiväärtused

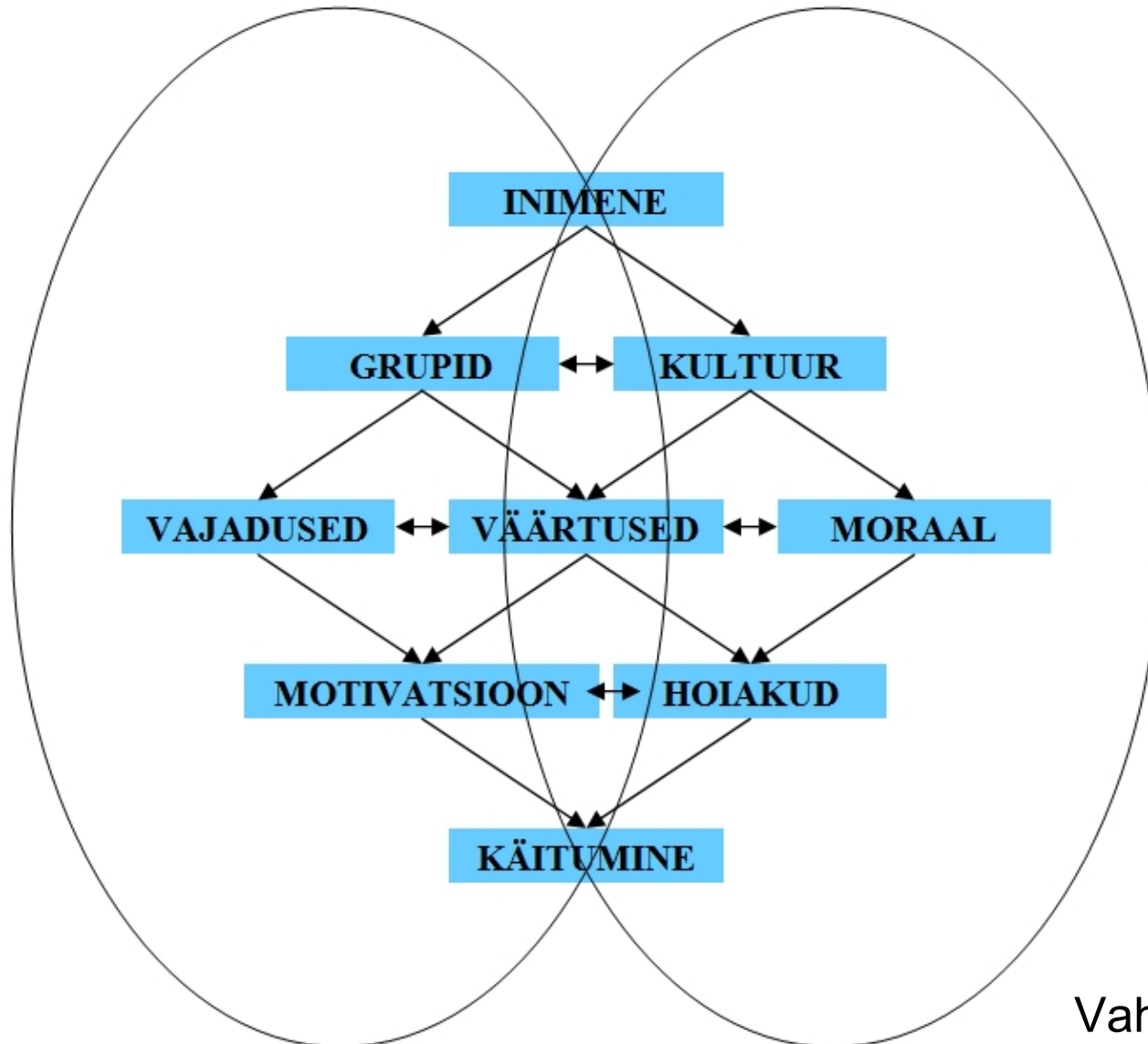

1. Usaldus
2. Koostöö
3. Tulemuslikkus

Põllumeeste ühistu KEVILI

Väärtused

Olemus

Milline võiks olla ühistu liikme olemus?

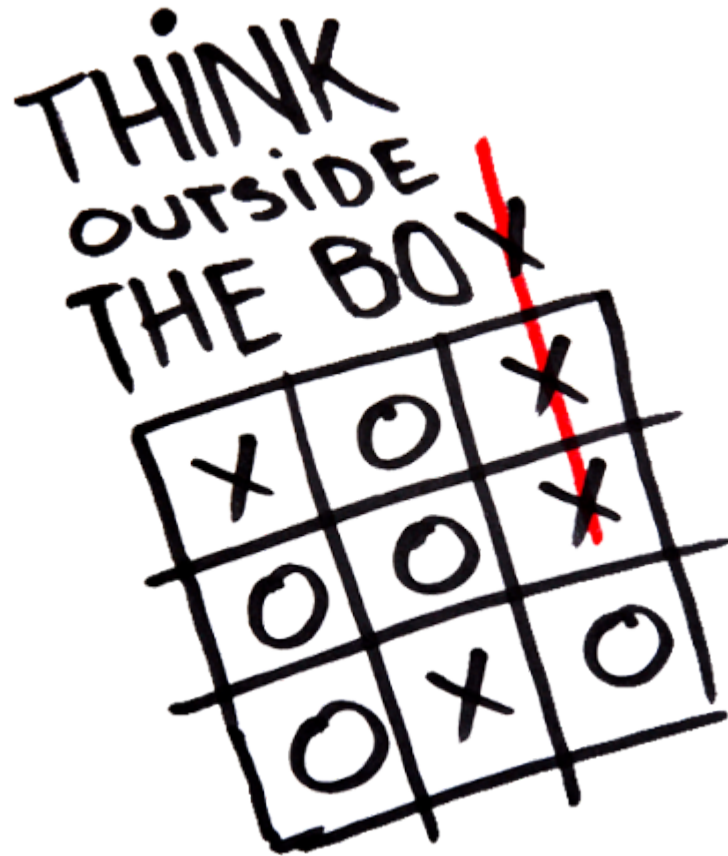
Olemus

Inimene on loomisest saadik jäänud samaks ning kogu ta pikk areng on olnud vaid pisike samm metsast kotta.

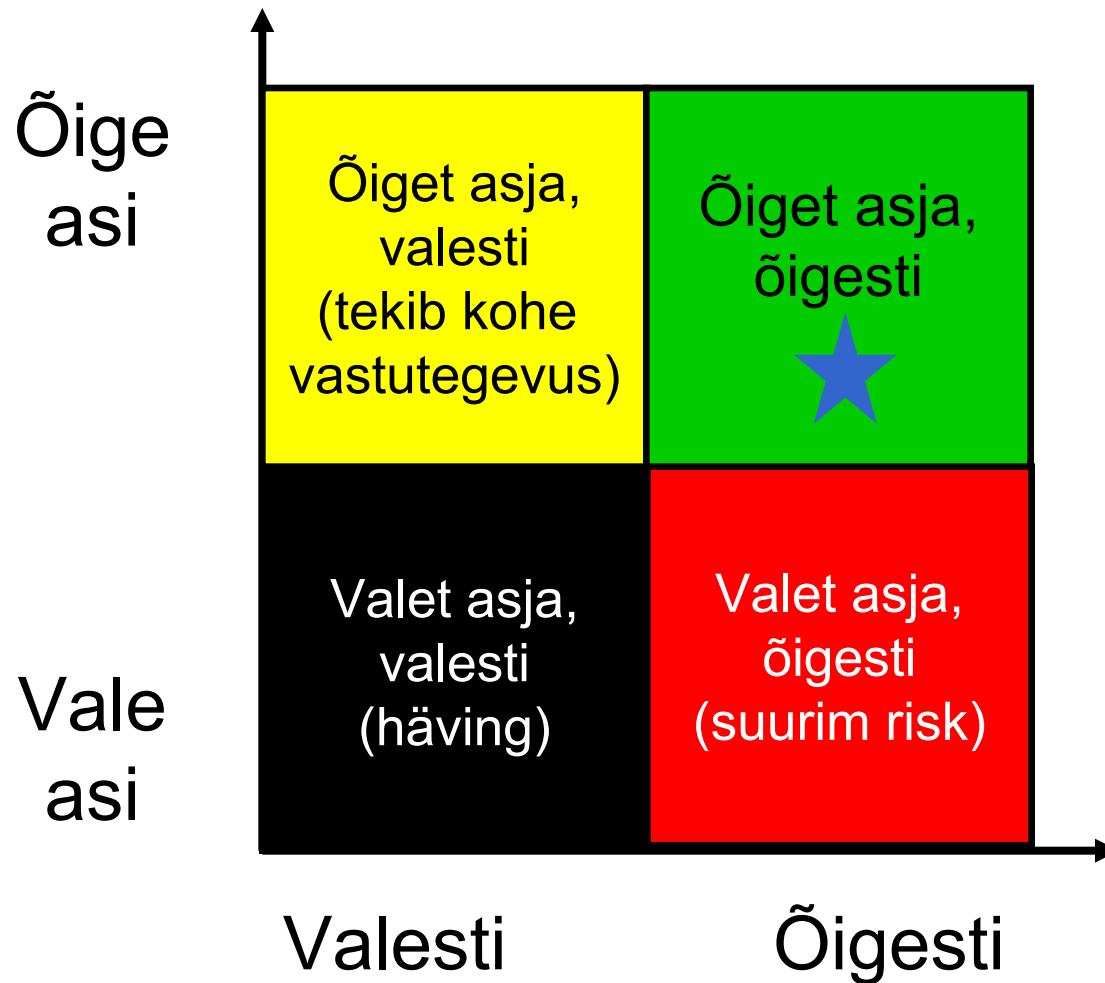
Ta vaid petab end kinnitades, et on geniaalsete leiutistega ja avastustega jõudnud täiuslikkusele lähedale – on küll arenenud ta aju, kuid süda on jäänud samaks, mis oli juba esimesel inimesel.

August Gailit
kirjanik

Mõtlemine kastist välja

Mida ja kuidas me teeme?

Probleemi käsitletus

- Esiteks meie kujutluses on **vajadus, mis peaks olema.**
- Teiseks on see, **mis on tegelikult.**
- Probleem on **vastuolu** tegeliku ja vajaliku vahel.
- Avastada on vaja **põhjused**, miks ei ole nii nagu peaks olema?
- Kahte liiki meetmeid on, kui me tahame edasi liikuda.
- Meetmed saab võtta nende **põhjuste** vähendamiseks, mis takistavad ja nende **tegurite** tugevdamiseks, mis soodustavad.

Probleemi käsitletus

- Kutsud liikmed kokku ja küsid mida teha?
- Kõigepealt peab **probleemi püsti panema** ja siis peab **avastama põhjused**, miks see vastuolu on tekkinud?
- Tegelik olukord ja vajalik olukord. Vajalik olukord on selline, aga tegelik olukord on selline.
- Nüüd peab **avastama**, miks ei ole vajalikku olukorda?
- Aktiivsus läheb **põhjuste** suhtes, mitte olukorra suhtes.
- Kõrvaldada on vaja see mis takistab ja luua see, mis soodustab – need on tegurid.

Probleemide lahendamise kolm eeldust

Selleks, et mingit probleemi lahendada peab olema vähemalt

kolm eeldust:

1. Küllalt palju **tarkust**, et avastada põhjused.
2. Küllalt palju **oskusi**, et lühidalt, täpselt ja selgelt sõnastada.
3. Küllalt palju **julgust**, et see avalikustada, valju häälega välja öelda, must-valgel kirja panna.

Avalikustada **põhjused**, mitte see, et asjad on kehvasti.

Miks on kehvasti? Sellele tuleb vastata.

Millistel eeldustel tekivad suured asjad?

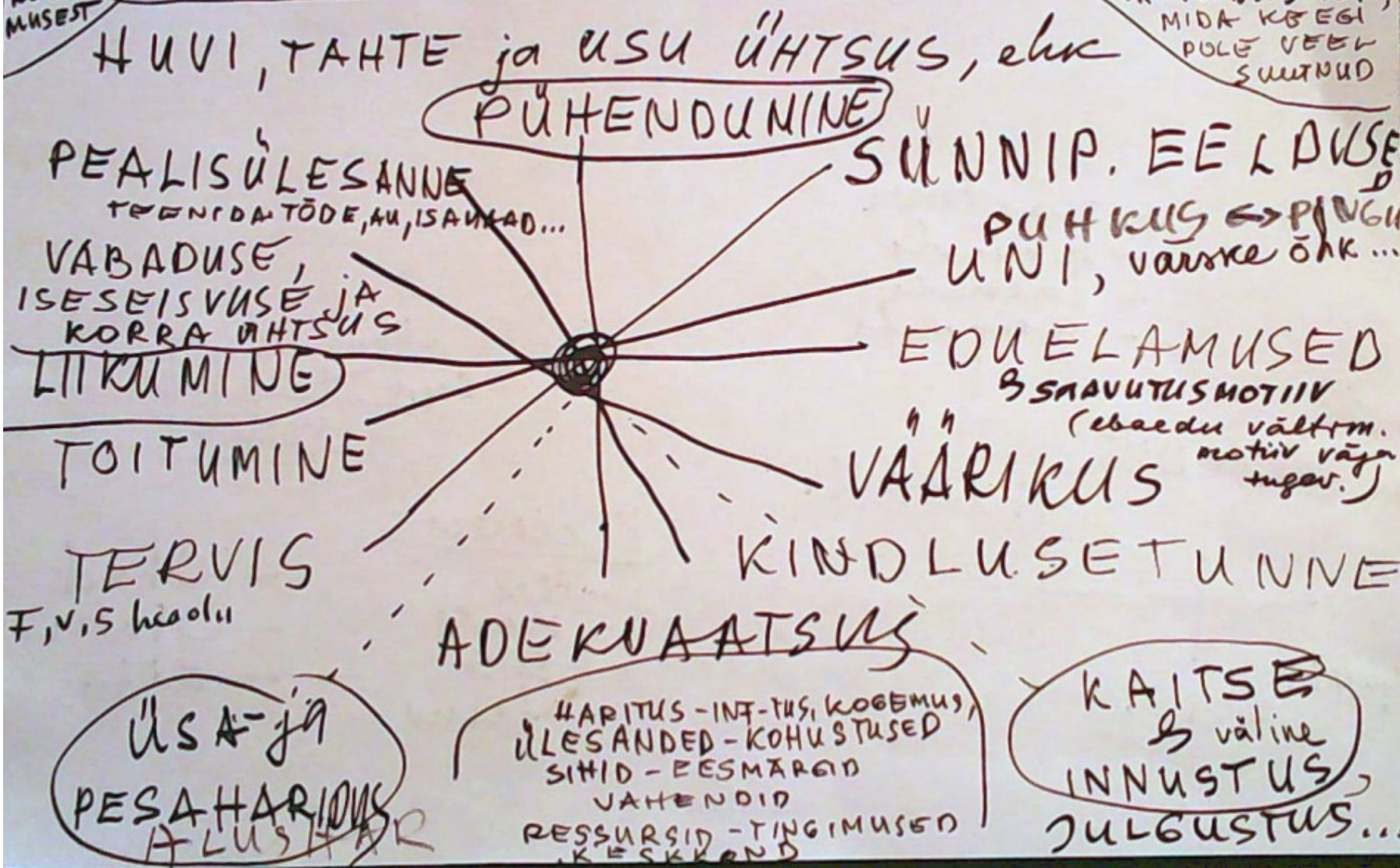
- Kõigepealt **usk**, et me teeme õiget asja, mitte ei mängi tegevust
- Tahe lõpuni viia, **tahtejõudu** on vaja
- Huvi üksi ei vii kuhugi
- **Usk**, et saavutame võidu, me enne ei jäta järgi
- Peab **uskuma** endasse ja teistesse ning peab olema **toeks** üksteisele
- **Lugupidavus** üksteisesse
- **Pühendumine** ja **pealisülesanne**

EI JÄI NEGATIIVSET KOGEMUSEST

EDU SAAVUT - EELDUSED

EDU SAAVUTAB SUBJEKT. Nähtumusest olenud? olemusest?

VALMIDUS TEHA, MIDA KEEGI POLE VEEL SUUTNUD

Orjameelsus?

- Äkki on kusagil meie rahvuslikus hinges alluja geen, orjameele vari, mis ei lasegi iseseisvuda.
- Tunneme ennast siis hästi, kui saame alistuda ja sõltuda.
- Alati on neid, kelle lojaalsus võtab pugemise vorme.
- Surve seadusandlusele, moraalile ja enesehinnangule on tohutu.
- Alati on lihtsam kaasa minna kui iseendaks jääda.

Tõnu Lehtsaar
psühholoog

Põhiküsimus

Kas jääda manipuleerimise objektiks või saada **iseseisvalt otsustavaks subjektiks?**

Seda on meil võimalik otsustada

Ülo Vooglaid

Edu võti on koostöö, mitte konkurents

Ülo Vooglaid
sotsiaalteadlane

Konkureerimine ja koostöö

Elu on eelkõige koostöö,
mitte aga lõputu konkurents,
võimaldades paremini mõista teisi
ning taotleda seeläbi ka
iseenda mõistmist

Kulno Türk
Tartu Ülikool

Konkureerimine ja koostöö

- Konkureerimine - oma huvide kaitsmine teisele kahjude tekitamise hinnaga
- Koostöö - püütakse leida tegutsemisviis, mis võimaldab täielikult arvestada mõlema poole huve

Thomas – Kilmann

Lahkhelist koostööni

Parim tulemus lahkheli lahendamisel saavutatakse koostöö võtte kasutamisel.

Edukas koostöö on võimalik ainult siis, kui lahkheli lahendamist alustatakse eneseanalüüsist, ehk kuidas **minu mõtted** on soodustanud lahkheli tekkimist.

Anneli Salk

Celestis Koolitus

Koostöö

Koos aetakse
ÜHIST ASJA,
mitte ei aeta koos
IGAÜHE ENDA ASJA

KEVILI

Ühistegevuse vaenlane

Ühistegevuse suurim vaenlane on
ühistu liige,
kelle tegevusmotiiviks on
kasu saamine teiste arvelt

Püha õhtusöömaaeg

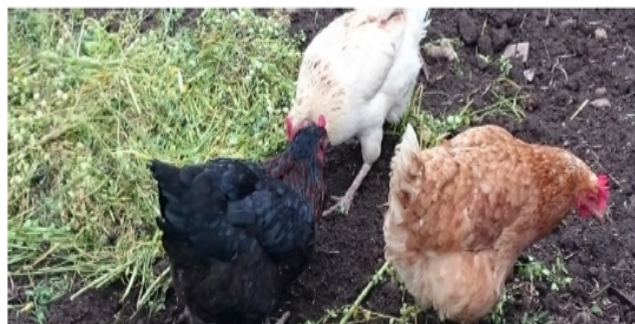
Leonardo da Vinci 1495-1498

Koostöö

Koostöö tähendab vastastikku
üksteisele edu saavutamiseks
eelduste loomist

Ülo Vooglaid
sotsiaalteadlane

Täna!

www.emu.ee
Eesti Maaülikool
 Estonian University of Life Sciences
 Majandus- ja sotsiaalinstituut
 Institute of Economics and Social Sciences

